

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 1 grudnia 2016 r. powodowie A. G. i M. G. wnieśli o zasądzenie od Gminy N. kwoty 15.000 zł, opierając swoje roszczenie na przepisie art. 90 ust. 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Powodowie wskazali, że prowadzą działalność gospodarczą – Przedszkole Niepubliczne (...) w Gminie N., wpisane do ewidencji szkół i placówek niepublicznych prowadzonej przez pozwaną Gminę N.. Zgodnie z przepisem art. 90 ust. 2b z dnia 7 września 1991 r. (Dz.U. nr 256 z 2004 r. poz. 2572 z późn. zmianami) powodowie otrzymują od pozwanej dotację na dofinansowanie bieżącej działalności oświatowej prowadzonej placówki. W opinii powodów, dotacja przekazana im za lata 2009-2016 została obliczona przez pozwaną Gminę w niewłaściwy sposób, powodując niedopłatę w kwocie dochodzonej przez powodów. (pozew –k.4-13)

W odpowiedzi na pozew pozwana Gmina N. wniosła o oddalenie powództwa w całości i obciążenie powodów kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. (odpowiedź na pozew –k.45-50)

Pismem z dnia 5 stycznia 2018 r. powodowie rozszerzyli powództwo do kwoty 180.000 zł. (pismo –k.264)

Pismem z dnia 2 lipca 2018 r. powodowie zmienili żądanie w zakresie odsetek ustawowych. (pismo –k.318-319)

Postanowieniem z dnia 16 listopada 2018 r. Sąd Okręgowy w Łodzi odrzucił pozew z uwagi na niedopuszczalność drogi sądowej. (postanowienie –k.388-394)

Postanowieniem z dnia 13 lutego 2019 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi zmienił w/w postanowienie w ten sposób, że odmówił odrzucenia pozwu. (postanowienie –k.442)

Pismem z dnia 11 czerwca 2019 r. powodowie rozszerzyli powództwo wnosząc o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz solidarnie kwoty 915.155,49 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3.06.2019 r. do dnia zapłaty. Powodowie wskazali, że na dochodzoną kwotę składa się: kwota 578.351,23 zł – należność główna obejmująca różnicę pomiędzy dotacją należną a wypłaconą i kwota 336.804,26 zł – skapitalizowane odsetki za opóźnienie. (pismo –k.454-455)

Pozwany podtrzymał swoje stanowisko tj. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów solidarnie na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany ponadto zgłosił zarzut przedawnienia. (pismo –k.471-473)

Powód wniósł o nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia. (pismo –k.481-482)

W piśmie z dnia 4 grudnia 2019 r. pełnomocnik powodów poinformował, że powódka obecnie nazywa się A. C. (bez drugiego członu nazwiska). (pismo –k.487)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. C. (poprzednio C. – G.) i M. G. prowadzą od 2 października 2008 r. Niepubliczne Przedszkole (...) w N., Gmina N.. Przedszkole jest wpisane do prowadzonej przez Gminę N. ewidencji przedszkoli niepublicznych pod numerem ewidencyjnym (...). (zaświadczenie –k.17)

Gmina N. nie posiada przedszkoli publicznych. (informacja –k.54)

Uchwałą nr XXVI/140/08 Rady Gminy N. z dnia 26 listopada 2008 r. ustalono tryb udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych przedszkoli działających na terenie Gminy N.. Dotacja została ustalona na poziomie 75% wydatków bieżących. (uchwała –k.119-120)

Powodowie do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji deklarowali planowaną liczbę uczniów: w 2009 r. 170 osób, w 2010 r. 322 osoby, w 2011 r. 390 osób, w 2012 r. 435 osób, w 2013 r. 472 osoby, w 2014 r. 441 osób, w 2015 r. 386 osób, w 2016 r. 320 osób. (okoliczność bezsporna)

Ze względu na to, że Gmina N. nie prowadziła przedszkola publicznego, wypłacała powodom dotacje na podstawie informacji uzyskanych od Gminy A., jako najbliższej dla pozwanej gminy, w której prowadzone jest przedszkole publiczne. (okoliczność bezsporna, zeznania świadka A. M. –k.128 odwrót, czas nagrania 00:08:33)

W latach 2009-2016 w Gminie N. nie było przedszkola publicznego. Faktyczna liczba uczniów uczęszczających do oddziałów przedszkolnych w Gminie N. wynosiła: 108 osób w 2009 r., 89 osób w 2010 r., 106 osób w 2011 r., 124 osoby w 2012 r., 132 osoby w 2013 r., 113 osób w 2014 r., 110 osób w 2015 r. i 135 osób w 2016 r. (zestawienie –k.331)

Łączna liczba uczniów w przedszkolach publicznych w Gminie A. w latach 2009-2016 wynosiła: 2.723 osób w 2009 r., 2.718 osób w 2010 r., 2.703 osoby w 2011 r., 2.698 osób w 2012 r., 3.276 osób w 2013 r., 3.542 osoby w 2014 r., 3.894 osoby w 2015 r. i 3.921 osób w 2016 r. (pismo –k.132)

Liczba uczniów uczęszczających do przedszkola w Gminie A. w latach 2009-2016 z podziałem na oddziały przedszkolne i przedszkola publiczne kształtowała się jak w zestawieniu znajdującym się na k.334 akt sprawy. (zestawienie –k.334)

Miesięczne wydatki ponoszone na jednego ucznia w przedszkolach publicznych prowadzonych przez Gminę A. w latach 2009-2015 przedstawiały się tak jak w wykazie znajdującym się na k.58 akt sprawy. (wykaz –k.58)

Wydatki bieżące Gminy A. na przedszkola publiczne w latach 2009-2016 przedstawiały się jak w załączniku nr 1 do opinii biegłego. (załącznik nr 1 do opinii biegłego –k.302-305)

Do podstawy wyliczenia dotacji dla przedszkoli niepublicznych Urząd Gminy w A. wliczał wydatki planowane, jak również dochody planowane, a nie faktycznie wykonane. Podstawa wyliczenia dotacji dla przedszkoli niepublicznych nie była pomniejszana o wykonane dochody z tytułu wpłat rodziców za wyżywienie oraz pobyt dzieci w przedszkolach publicznych. Urząd Gminy w A. pomniejszył podstawę wyliczenia dotacji o dochody planowane z tytułu wpłat rodziców za wyżywienie oraz pobyt dzieci w przedszkolach publicznych od 2014 r. (pismo –k.133)

Podstawa wyliczenia dotacji dla przedszkoli niepublicznych nie była pomniejszana poprzez uwzględnienie liczby uczniów w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych. Do podstawy wyliczenia dotacji w latach 2009-2014 wliczano wydatki planowane ujęte w rozdziale 80103 „Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych”, jak również uwzględniano liczbę dzieci wykazanych w tych oddziałach. Natomiast od 2015 r. nie wliczano do podstawy wyliczenia dotacji wydatków rozdziału 80103 i nie ujmowano liczby dzieci wykazanych w oddziałach. (pismo –k.133)

Przy wyliczeniu stawki dotacji dla przedszkoli niepublicznych planowane wydatki dotyczące przedszkoli publicznych ujęte w rozdziale 80146 – „Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli”, (...) – „Stołówki szkolne i przedszkolne”, (...) – „Pozostała działalność” wliczane są do podstawy wyliczenia dotacji od 2015 r. (pismo –k.133)

W okresie spornym w przedszkolach publicznych nie byli zatrudnieni pracownicy, za których refundowano koszty zatrudnienia. (pismo –k.133)

W latach 2008-2015 tryb udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych przedszkoli prowadzonych na terenie Gminy A. przez osoby fizyczne lub osoby prawne był ustalany Uchwałami Rady Gminy A.. (uchwały –k.240, 243, 246, 249, 252, 255)

W sierpniu i wrześniu 2015 r. odbyły się spotkania przedstawicieli Gminy N. z powodami dotyczące dotacji na prowadzone przez nich przedszkole. Właściciele przedszkola podważali wysokość dotacji wypłacanych przez Gminę. Podczas rozmów przedstawiciele Gminy N. poinformowali powodów, że wystąpią po raz kolejny do Gminy A. o przesłanie wysokości kwot dotacji za poszczególne lata, co zostało uczynione. Po uzyskaniu w/w informacji pozwana

Gmina zweryfikowała wysokość dotacji wypłaconej powodom za lata 2009-2015 i wypłaciła różnicę w dotacji w 2015 r. Na spotkaniu we wrześniu 2015 r. przedstawiciele pozwanej Gminy poinformowali o tych różnicach powodów. Powodowie nie zgłaszali uwag ani zastrzeżeń. Pozwana dokonała dwóch przelewów na kwotę 10.105,99 zł w listopadzie 2015 r. i na kwotę 68.161,58 zł w grudniu 2015 r. Powodowie nie zgłaszali zastrzeżeń do wypłaconych kwot. (zeznania świadka A. M. –k.128 odwrót-129, czas nagrania 00:05:05-00:17:33, zeznania świadka E. K. –k.129-129 odwrót, czas nagrania 00:20:03-00:25:24, potwierdzenie przelewu –k.55,56, notatka służbowa –k.61,68)

W latach 2009-2015 Gmina N. wypłaciła powodom następujące kwoty tytułem dotacji oświatowej: w 2009 r. kwotę **49.980 zł**, w 2010 r. kwotę **94.962 zł**, w 2011 r. kwotę **119.340 zł**, w 2012 r. kwotę **172.499,25 zł**, w 2013 r. kwotę **195.941,36 zł**, w 2014 r. kwotę **153.362,16 zł**, w 2015 r. kwotę **260.499,94 zł** – razem **1.046.584,71 zł**. (wyciąg z księgi głównej Gminy N. –k.70-76, opinia biegłego –k.301,306-308)

W 2016 r. Gmina N. wypłaciła powodom dotację w kwocie **177.784 zł**. (okoliczność podana w piśmie powodów – k.455, niezaprzeczona przez pozwaną)

Na rzecz powodów w latach 2009-2016 powinna być wypłacona przez Gminę N. dotacja w wysokości **1.755.702,58 zł** – przy uwzględnieniu przy wyliczeniu stawki dotacji liczby uczniów obniżonej o liczbę uczniów z oddziałów przedszkolnych (zerówek) w Gminie A.. W poszczególnych latach wysokość należnej dotacji kształtowała się następująco: w 2009 r. kwota **90.572,60 zł**, w 2010 r. kwota **158.678,38 zł**, w 2011 r. kwota **232.736,40 zł**, w 2012 r. kwota **285.051,15 zł**, w 2013 r. kwota **373.640,92 zł**, w 2014 r. kwota **202.094,15 zł**, w 2015 r. kwota **213.482,58 zł**, w 2016 r. kwota **199.446,40 zł**. (opinia biegłego –k.351-353)

Sąd pominął wnioskowany przez pozwanego dowód z opinii innego biegłego. Niewątpliwie sposób wyliczenia dotacji oświatowej oparty na art. 90 ust. 2 b ustawy o systemie oświaty jest dość skomplikowany, dlatego jej wyliczenie wymagało skorzystania z wiadomości specjalnych – opinii biegłego. Nie ma jednak żadnych przeszkód aby rozstrzygnięcie w sprawie opierało się na opinii jednego biegłego. Przeprowadzenie dowodu z opinii jednego biegłego z danej specjalności jest zasadą, od której można czynić wyjątki, tylko gdy opinia biegłego nie posiada odpowiedniej wartości dowodowej. Wydana w niniejszej sprawie opinia takich wadliwości nie posiada. Fakt, że zawiera wyliczenia wariantowe nie jest wadą opinii, tylko jej zaletą. Biegły zastosował się w tym zakresie do postanowienia sądu. Wydanie opinii wariantowej jest w takiej sytuacji jak w niniejszej sprawie najlepszym rozwiązaniem, gdyż biegły nie „przesądza” w ten sposób rozstrzygnięcia sprawy, a sądy obydwu instancji mają możliwość dokonania wyboru wariantu wyliczeń odpowiedniego do koncepcji prawnej rozstrzygnięcia sprawy. Również wartość przedmiotu sporu nie jest żadnym argumentem za dopuszczeniem dowodu z opinii kolejnego biegłego.

Sąd zważył co następuje:

Podstawę prawną powództwa stanowi art. 90 ust. 2 b ustawy z dnia 7.09.1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., nr 256 poz. 2572 z późn. zm.). Przepis ten, w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 sierpnia 2013 r. miał następujące brzmienie:

Dotacje dla niepublicznych przedszkoli przysługują na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż 75% ustalonych w budżecie danej gminy **wydatków bieżących** ponoszonych w **przedszkolach publicznych** w przeliczeniu na jednego ucznia, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola i oddziału przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego - pod warunkiem, że osoba prowadząca niepubliczne przedszkole poda organowi właściwemu do udzielania dotacji planowaną liczbę uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji. W przypadku braku na terenie gminy **przedszkola publicznego**, podstawą do ustalenia wysokości dotacji są **wydatki bieżące** ponoszone przez **najbliższą gminę** na prowadzenie przedszkola publicznego.

Od czasu nowelizacji art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty, dokonanej ustawą z dnia 13.06.2013 r., o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie 1 września 2015 r. (stosownie do art. 18

pkt 4 w/w ustawy) przepis ten miał brzmienie przedstawione poniżej. Należy jednak zaznaczyć, że ustawa nowelizująca w art. 14 ust. 1 wprowadzała rozwiązanie przejściowe na okres do dnia 31 sierpnia 2015 r., praktycznie tożsamy z przewidzianym w art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty rozwiązaniem docelowym, które miało obowiązywać od dnia 1 września 2015 r. Zatem, praktycznie od 1 września 2013 r. brzmienie art. 90 ust. 2b było następujące:

Dotacje dla niepublicznych przedszkoli niespełniających warunków, o których mowa w ust. 1b, przysługują na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż 75% ustalonych w budżecie danej gminy **wydatków bieżących** ponoszonych w **przedszkolach** prowadzonych przez gminę w przeliczeniu na jednego ucznia, **pomniejszonych o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie**, stanowiące dochody budżetu gminy, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez gminę, pod warunkiem że osoba prowadząca niepubliczne przedszkole poda organowi właściwemu do udzielania dotacji informację o planowanej liczbie uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji. W przypadku braku na terenie gminy **przedszkola prowadzonego przez gminę**, podstawą do ustalenia wysokości dotacji są **wydatki bieżące** ponoszone przez **najbliższą gminę** na prowadzenie **przedszkola publicznego, pomniejszone o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy.**

Na podstawie w/w przepisu niepubliczne przedszkola otrzymywały od gmin dotacje w wysokości uzależnionej od wydatków edukacyjnych gminy i liczby uczniów placówki niepublicznej. Wysokość udzielanej dotacji z budżetu gminy na rzecz przedszkoli niepublicznych ustalana jest na podstawie w/w przepisu.

W związku z nowelizacją ustawy o systemie oświaty, po dniu 1.09.2013 r. zmienił się sposób obliczania dotacji. W okresie od 2009 r. do 1.09.2013 r. podstawa obliczania dotacji nie była pomniejszana o wpłaty rodziców za wyżywienie i pobyt dzieci w przedszkolu. W okresie od 1 września 2013 r. zasadne było pomniejszenie podstawy ustalenia dotacji dla przedszkoli niepublicznych o stanowiące dochody budżetu gminy opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie.

Strona powodowa prowadzi od 2008 r. w Gminie N. niepubliczne przedszkole (...). W związku z tym powodom przysługuje dotacja oświatowa na podstawie w/w przepisu. Gmina N. wypłacała powodom dotację ustaloną na podstawie wydatków Gminy A. na prowadzenie przedszkoli publicznych, ponieważ zgodnie z art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty, w przypadku braku na terenie gminy przedszkola publicznego, podstawą do ustalenia wysokości dotacji są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższą gminę na prowadzenie przedszkola publicznego. Na terenie Gminy N. nie znajdowało się przedszkole publiczne.

Zasadnicza różnica w kwocie dotacji wyliczonej i wypłaconej przez pozwaną Gminę, a dotacji której domagają się powodowie dotyczy odmiennego sposobu kalkulacji wydatków bieżących na jednego ucznia, determinujących wysokość kwoty dotacji dla przedszkoli niepublicznych.

Dla ustalenia właściwej wysokości dotacji należnej powodom konieczne jest rozstrzygnięcie kilku wątpliwości, które mogą wynikać z niedostatecznie precyzyjnej treści art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty.

Po pierwsze, co oznacza pojęcie „**wydatków bieżących**”. Pojęcie to nie zostało sprecyzowane w ustawie o systemie oświaty. Można jednak odwołać się do ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, która w art. 236 ust. 2 i 4 dzieli wydatki na dwie kategorie: bieżące i majątkowe, stanowiąc w ust. 2, że przez wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego rozumie się wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi. Ust. 4 stanowi, że do wydatków majątkowych zalicza się wydatki na:

- 1) inwestycje i zakupy inwestycyjne, w tym na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego;
- 2) zakup i objęcie akcji i udziałów;

3) wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

Stosując powyższe rozróżnienie, w ramach wydatków bieżących na przedszkola publiczne znajdują się wszystkie wydatki poza wydatkami „majątkowymi”, którymi w przypadku przedszkoli mogą być właściwie wyłącznie inwestycje i zakupy inwestycyjne.

Należy też rozstrzygnąć co oznacza określenie „wydatki bieżące ustalone w budżecie gminy”. Czy chodzi o budżet planowany, przyjęty czy wykonany. Wątpliwości te zostały rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy w wyroku z 20 czerwca 2013 r., sygn. akt IV CSK 696/12, w uzasadnieniu którego wskazano, że chodzi tu o planowane wydatki przewidziane w projekcie budżetu. Wynika to wprost z przepisu art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty, który posługuje się pojęciem „ustalonych w budżecie gminy wydatków”, a budżet jest zawsze planem dochodów i wydatków. Ustawodawca nie użył określenia „poniesionych wydatków” lub innego podobnego, nie odniósł się do zakresu wykonania budżetu.

Kolejną kwestią wymagającą rozstrzygnięcia jest, czy przy obliczaniu dotacji powinno uwzględniać się tylko uczniów przedszkoli czy również uczniów oddziałów przedszkolnych w szkołach.

Sąd przyjął, że dla potrzeb obliczenia dotacji dla przedszkola niepublicznego, powinny być brane pod uwagę tylko „wydatki bieżące” na jednego ucznia w **przedszkolu publicznym**, natomiast powinny być pomijane wydatki na uczniów **oddziałów przedszkolnych w szkołach**, czyli zerówek. Podobne stanowisko przyjął Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z 18 lutego 2014 r., sygn. akt I ACa 1477/13 i Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 20 listopada 2015 r., sygn. akt VI ACa 146/14.

Wykładnia gramatyczna art. 90 ust. 2b wskazuje, że wysokość dotacji dla przedszkoli niepublicznych powinna stanowić wskazany w ustawie procent ustalonych w budżecie gminy wydatków bieżących ponoszonych w **przedszkolach publicznych** w przeliczeniu na jednego ucznia (pełnosprawnego), zgodnie z dosłownym brzmieniem tego przepisu, a więc z wyłączeniem uczniów objętych opieką przedszkolną w działających przy szkołach oddziałach przedszkolnych (zerówkach).

Zauważyć należy, że w tym samym przepisie (jego brzmieniu obowiązującym do 1.09.2013 r.) ustawodawca wyraźnie wprowadził odmiennosc ustalania wysokości takiej dotacji, dotyczącej uczniów niepełnosprawnych, wskazując iż w takim wypadku wysokość dotacji powinna być obliczana z uwzględnieniem wydatków ponoszonych na jednego takiego ucznia w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych (zerówkach), różnicując tym samym zarówno sposób obliczania, jak i wysokość samej dotacji, przysługującej przedszkolom niepublicznym, w zależności od tego, czy ta dotyczy uczniów pełnosprawnych, czy też niepełnosprawnych. Zakładając racjonalność ustawodawcy nie można przyjąć, że rozróżnienie to jest niecelowe, zbędne lub wynika z błędu ustawodawcy. Oceniając celowość takiego rozróżnienia uznać należy, że celem ustawodawcy było ustalenie wysokości dotacji dla placówek niepublicznych w odpowiednim stosunku procentowym do wysokości kosztów ponoszonych na jednego ucznia (pełnosprawnego) w tego samego rodzaju placówkach publicznych, finansowanych ze środków budżetowych. Co do okresu po 1.09.2013 r. nie ma już żadnych wątpliwości, że powinni być brani pod uwagę wyłącznie uczniowie przedszkoli, ponieważ nawet w przypadku uczniów niepełnosprawnych z przepisu usunięto oddziały przedszkolne.

Zatem na rzecz powodów w latach 2009-2016 powinna być wypłacona przez Gminę N. dotacja w wysokości **1.755.702,58 zł**, uwzględniając, że: w celu wyliczenia dotacji należy posługiwać się kwotą wydatków i dochodów planowanych, a nie faktycznych,

podstawa obliczania dotacji w okresie od 2009 r. do 1.09.2013 r. nie powinna być pomniejszana o wpłaty rodziców za wyżywienie i pobyt dzieci w przedszkolu, dla potrzeb obliczenia dotacji powinny być brane pod uwagę tylko wydatki bieżące na 1 ucznia w przedszkolu publicznym, natomiast powinny być pomijane wydatki oraz uczniowie oddziałów przedszkolnych w szkołach, czyli zerówek.

Faktycznie pozwany wypłacił powodom dotację za lata 2009-2015 w kwocie **1.046.584,71 zł** oraz za rok 2016 w kwocie **177.784 zł** – razem **1.224.368,71 zł**.

Uznać zatem należy, że wyliczona i wypłacona przez pozwaną dotacja była niższa w poszczególnych latach od dotacji należnej powodom zgodnie z przedstawioną wyżej wykładnią art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty.

Powyższe uzasadnia uwzględnienie żądania zgłoszonego przez powodów w części określonej w pkt. 1 wyroku. W pozostałej części powództwo podlegało oddaleniu. Sąd nie podzielił poglądu powodów odnośnie kwestii nadpłaty dotacji za rok 2015. Roszczenie powodów dotyczy niedopłaty dotacji za cały okres objęty pozwem tj. od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2016 r. Zatem kwotą, która podlega zasądzeniu jest różnica pomiędzy kwotą należną, a kwotą faktycznie otrzymaną w całym okresie objętym pozwem. Sąd nie dokonuje w ten sposób żadnego potrącenia, tylko obliczenia kwoty należnej powodom.

Zatem zasądzeniu podlega kwota **531.333,87 zł (1.755.702,58 zł minus 1.224.368,71 zł)**.

Wbrew twierdzeniom pozwanej, przesłanką odpowiedzialności pozwanej nie jest wina. Niewątpliwie, przepisy dotyczące wyliczania dotacji w spornym okresie czasu były dość skomplikowane i niejednoznaczne. Okoliczność, iż pozwanej nie można przypisać winy w błędnym wyliczeniu świadczenia przysługującego powodom nie ma jednak wpływu na zasadność powództwa. Powodowie byli bowiem uprawnieni do otrzymania dotacji w wysokości wynikającej z przepisów ustawowych, niezależnie od tego czy podmiot zobowiązany do wypłaty dotacji wypłacił ją w kwocie zaniżonej ze swojej winy, czy też w sposób niezawiniony. Roszczenie dochodzone przez powodów opiera się bowiem na rzeczywistym pomniejszeniu należnych im środków z tytułu dotacji. To prawda, że w datach wypłat dotacji pozwana nie miała możliwości przewidzenia kierunku wykładni prawa, jaka będzie przyjmowana przez sądy w późniejszym czasie. To jednak ma wpływ jedynie na rozstrzygnięcie w zakresie odsetek, a nie należności głównej. Z powyższych względów sąd nie podzielił też poglądu pozwanej, że powództwo jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

O odsetkach sąd orzekł na podstawie art. 455 KC w związku z art. 481 KC. Sąd podzielił pogląd wyrażony w wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 6.12.2018 r., sygn. akt I ACa 209/18, zgodnie z którym zasądzone przez sąd powszechny świadczenie pieniężne tytułem nieuzasadnionego pomniejszenia dotacji oświatowej nie jest już dotacją w ścisłym tego słowa znaczeniu i nie podlega rygorom jej wykorzystania w roku budżetowym, w którym jest wypłacone. Jego charakter prawny zbliża się w istocie do odszkodowania. Zasądzone świadczenie nie ma charakteru świadczenia okresowego. Skoro jest to roszczenie o odszkodowanie i nie ma charakteru roszczenia okresowego, to przekształciło się ono w zobowiązanie bezterminowe, które powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu (art. 455 KC). Zatem odsetki ustawowe za opóźnienie należą się powodom: od kwoty 15.000 zł od dnia 24.03.2017 r. (następnego po doręczeniu odpisu pozwu), od kwoty 165.000 zł od dnia 23.01.2018 r. (następnego po doręczeniu odpisu pisma z dnia 5 stycznia 2018 r., rozszerzającego powództwo do kwoty 180.000 zł), od kwoty 351.333,87 zł od dnia 11.07.2019 r. (następnego po doręczeniu odpisu pisma rozszerzającego powództwo do kwoty 915.155,49 zł).

Odnosząc się do pozostałych zarzutów pozwanego należy stwierdzić, co następuje.

Nie można uznać, że przed wszczęciem postępowania strony doszły do porozumienia co do wyrównania dotacji oświatowej wypłaconej powodom za lata 2009-2015. Niewątpliwie pozwana dokonała dopłaty kwoty wypłaconej z tytułu dotacji oświatowej na rzecz powodów. Fakt, że powodowie w dacie wypłaty nie zgłaszali zastrzeżeń co do wysokości dopłaconej dotacji nie oznacza jednak, że powodowie uznali roszczenie za zaspokojone i zrzekli się dalszych roszczeń w sposób dorozumiany.

Sąd nie uwzględnił zarzutu przedawnienia. Roszczenie dochodzone przez powodów nie jest przedawnione. W sprawie nie ma zastosowania 3-letni termin przedawnienia. Dotacja nie jest świadczeniem okresowym, tylko jednorazowym, wypłacanym uprawnionemu w 12 częściach, zgodnie z art. 90 ust. 3c ustawy o systemie oświaty. Dochodzone roszczenie nie jest związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, ponieważ prowadzenie placówek oświatowych, zgodnie z art. 83a ustawy o systemie oświaty nie jest działalnością gospodarczą. Roszczenie o należność

główną przedawnia się więc w terminie 10 lat, który został przerwany wniesieniem pozwu w grudniu 2016 r. Początkowo powodowie wystąpili o kwotę 15.000 zł, ale z zastrzeżeniem rozszerzenia powództwa po przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego. Ponadto powództwo zostało rozszerzone do kwoty 915.155,49 zł pismem z dnia 11.06.2019 r., a więc wniesionym przed upływem 10-letniego terminu przedawnienia najwcześniejszego świadczenia za 2009 r.

Przedawnieniu nie uległo też roszczenie o odsetki. Wskazać należy, że kwota 531.333,87 zł zasądzona w pkt. 1 pozwu stanowi jedynie należność główną, a nie skapitalizowane odsetki. Odsetki sąd zasądził od dat wskazanych w pkt. 1 pozwu, więc nie ma mowy o ich przedawnieniu.

O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 100 KPC. Powodowie ponieśli koszty w wysokości 9.793,85 zł (uwzględniając koszty zastępstwa procesowego od pierwotnej wartości przedmiotu sporu, w wysokości wynikającej z przepisów obowiązujących w dacie wniesienia pozwu), pozwany w wysokości 3.617 zł (przy takim samym założeniu). Razem koszty poniesione przez strony wyniosły 13.410,85 zł. Powodowie wygrali sprawę w 58%. Różnica między kosztami faktycznie poniesionymi przez powodów (9.793,85 zł), a kosztami które powodowie powinni ponieść ze względu na wynik sprawy (5.632,55 zł) wynosi 4.161,30 zł i została zasądzona od pozwanego solidarnie na rzecz powodów w pkt. 3 wyroku.

O nieuiszczonych kosztach sądowych sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z art. 100 KPC. Nieuiszczone koszty sądowe wyniosły 38.553,98 zł (1.795,98 zł opinia biegłego, 36.758 zł opłata od rozszerzonego powództwa). W pkt. 4 i 5 wyroku nakazano pobrać je od stron w częściach odpowiadających wynikowi sprawy.